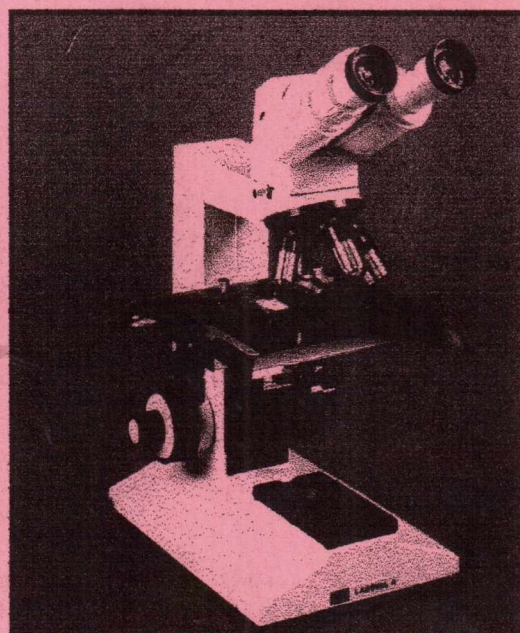
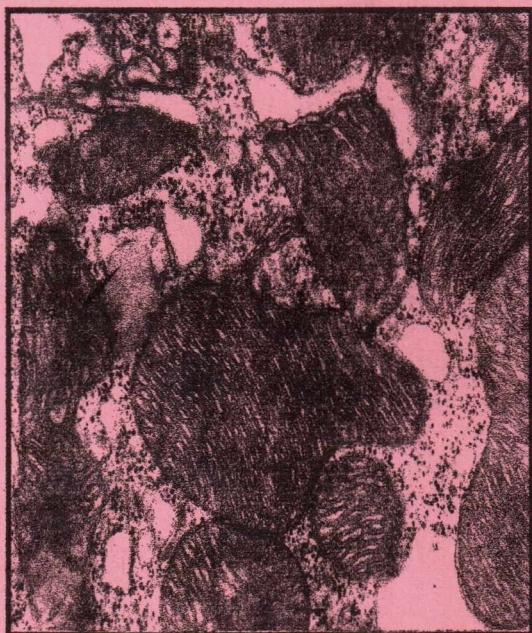

УКРАЇНСЬКА МЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ
УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ НАУК НАЦІОНАЛЬНОГО ПРОГРЕСУ

ВІСНИК ПРОБЛЕМ БІОЛОГІЇ І МЕДИЦИНИ

6

ПОЛТАВА-2001

МОРФОЛОГІЯ

<i>Бойко М.Г., Скікевич М.Г., Малиш А.Г., Капустник Ю.О., Бойко Д.М.</i> Морфологічна характеристика запалення в бронхолегеневій системі хворих хронічним необструктивним бронхітом та хронічною обструктивною хворобою легень	64
<i>Гольєва Н.В., Васюта В.С.</i> Стереометрический анализ ультраструктурных компонентов кардиомиоцитов проводящей системы сердец плодов и новорожденных	69
<i>Горбаченко О.Б., Білич А.Н.</i> Методика забору анатомічних препаратів вушного нервового вузла для вивчення його макро-мікроскопічної будови	73
<i>Руденко О.В., Захарова В.П., Чумак О.С.</i> Морфологічні особливості міжпередсердної перегородки хворих на міксому серця	77
<i>Хилько Ю.К.</i> Гістогенез стінок венозних пазух твердої оболонки головного мозку людини у плодовому періоді за даними ультраструктурного аналізу	82

СТОМАТОЛОГІЯ

<i>Каськова Л.Ф.</i> Вплив різних способів профілактики карієсу на стан гігієни порожнини рота та швидкість слиновиділення у дітей	86
<i>Цветкова Н.В.</i> Морфо-функціональні зміни в навколозубних тканинах при препаруванні зубів під естетико-косметичні протези	89

**МОРФО-ФУНКЦІОНАЛЬНІ ЗМІНИ В НАВКОЛОЗУБНИХ ТКАНИНАХ ПРИ
ПРЕПАРУВАННІ ЗУБІВ ПІД ЕСТЕТИКО-КОСМЕТИЧНІ ПРОТЕЗИ**

ЦВЕТКОВА Н.В.

(стаття представлена д.м.н М.Я.Нідзельським)

Ортопедичне лікування хворих з ушкодженнями зубощелепної системи переслідує профілактичну та лікувальну мету, при цьому її естетична якість виступає на рівні з необхідністю відновлення функції зубощелепної системи та довговічності протезування.

За останні роки в практиці ортопедичної стоматології дедалі частіше пацієнти звертаються з проханням в виготовленні естетико-косметичних конструкцій зубних протезів [1]. Так, за статистичними даними [4] питома вага незнімних конструкцій зубних протезів становить 84% від кількості протезів, які виготовлені хворим, що звернулися в клініку ортопедичної стоматології.

Виготовлення металокерамічних коронок, як одного з виду естетико-косметичних протезів,

пов'язано з необхідністю значного зашліфування поверхневого шару емалі і дентину зубу [5]. Травматичність цієї процедури, її біологічна небажаність визнаються багатьма авторами [1-3, 5, 6]. На жаль усунути цей етап виготовлення незнімного протезу не вдається. На сьогоднішній день морфо-функціональні зміни в пародонті на цьому етапі виготовлення незнімного протезу недостатньо вивчені, особливо щодо захисту навколо зубних тканин та запобігання ускладнень, які спостерігаються під час препарування та після фіксації протезу.

В наукових роботах приведені дані рентгенологічних [16] та морфологічних досліджень [15] шліфів твердих тканин зубів, що дає уяву про значний вплив препарування на тканини, які оточують зуб. Літературні джере-

ла висвітлюють тільки окремі аспекти комплексу тих змін, що розвиваються в твердих тканинах і в пульпі зубів, які препарують.

Так, в результаті проведених досліджень рядом авторів встановлено, що глибоке препарування досить травматичне для пульпи зуба та парапульпарного дентину [7, 18]. Гістологічна картина при такому способі препарування характеризується виразними мікроциркуляторними порушеннями, масивною трансудацією плазми в основну речовину, дистрофічними й некробіотичними процесами в пульпі зуба [8]. Після препарування порушується мікроциркуляція. Виникає коротка артеріальна гіперемія, яку змінює довготривалий венозний застій, а в кістковій тканині стінок лунки розвивається набряк [1].

Васильєв В.Г. [7] виявив виразну реакцію на препарування в вигляді асептичного запалення, яке виникає в періодонті та кістковій тканині лунки зуба вже у перші 6-12 годин. На прикінці другого тижня запалення затихає, однак в кістковій тканині альвеоли запальні зміни лишаються набагато більше, ніж в періодонті.

Дослідження Іванової С.В. [11], показали, що в процесі механічної обробки зубів підвищується їх температура. Зміна температурного режиму щільно пов'язана з тиском ріжучого інструменту. Наприклад, на глибині 2 мм при тиску 400г різниця температур між стінкою порожнини зуба та його поверхнею без охолодження становить 72°C. Найбільш висока швидкість приросту температури спостерігається при препаруванні емалі, яка має найвищу твердість [8, 14]. При постійному охолодженні зуба препарування під тиском 100г дає перепад температури 34°C. Значні перепади температури можуть викликати появу тріщин емалі при препаруванні, що веде до зниження резистентності тканин зуба [15].

Для спрощення виготовлення незнімних протезів та запобігання ускладнень проводиться депульпування зубів, що підлягають глибокій обробці [10-13, 17]. Однак, при цьому

спостерігається деякі суттєві недоліки. Протези, які фіксовані на депульпованих зубах, виявляються менш довговічними, тому що різко зменшується міцність коронок опорних зубів на злам з-за необхідності розтину даху пульпової камери [13]. Можливі ускладнення і з боку кореневих каналів в вигляді розширення періодонтальної щелини, деструкції кісткової тканини [16, 17].

В теперішній час існує багато нових матеріалів, що запропоновані для виготовлення естетико-косметичних протезів. Нові ріжучі інструменти спрощують препарування опорних зубів шляхом зростання швидкості обертання цих інструментів. Для максимально якісного препарування зубів та зниження можливості виникнення ускладнень ряд авторів пропонують різні методи препарування твердих тканин зубів. Ніконов А.Ю. [17] впровадив поетапний метод препарування твердих тканин зубів під незнімні конструкції протезів. Сутність цієї методики полягає в застосуванні стимулюючого препарування в межах емалево-дентинної межі. Це допомагає зберегти життєздатну пульпу при глибокому препаруванні зубів за рахунок утворення заміщую чого дентину. Але не знімає проблеми виникнення запальних процесів в навколо зубних тканинах. Підкоритовим Ю.М. [18] розроблена методика дозованого гадячого препарування зубів, що значно зменшує травму тканин пульпи зуба, але судинна реакція мікроциркуляторного русла все ж спостерігалася. Арендарюком В.Н., Окушко В.Р., Павленко В.М. та Клемінін В.А. [4] запатентований спосіб препарування зубів, сутність якого полягає в стимулюванні відкладення заміщую чого дентину. Окунів П.Ю. докладно описав види та методи формування уступів для естетико-косметичних реставрацій. Автор чітко сформулював переваги та недоліки того чи іншого уступу.

Підсумки. Таким чином, в літературних джерелах дані про патологічні зміни в м'яких тканинах пародонта, які виникають під час та після препарування не в повній мірі вирішують проблему профілактики виникнення різ-

номанітних ускладнень на етапах протезування незнімними конструкціями. Тому пошук нових методів запобігання виникненню ускладнень в тканинах, при препаруванні опорних зубів під естетико-косметичні протези, лишається акту-

альним. Детальні дослідження в цьому напрямку могли б дати змогу значно зменшити ризик ускладнень і в подальшому досягти максимальної якості протезування.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Абакаров С.И. Профилактика при применении металлокерамических протезов // Стоматология. 1989. - Т.68, №2. - С. 41-43.
2. Александров А.А. Возможные осложнения в клинике зубного протезирования несъемными протезами из золота и их профилактика: Дис.... канд. мед. наук: 14.01.22/ Львов, 1980. - 164с.
3. Арутюнов С.Д. Профилактика осложнений при применении металлокерамических зубных протезов: Автореф. дис.... канд. мед. наук: 14.01.22 / - Москва, 1990. - 23 с.
4. Арендарюк В.М. Клініко-експериментальне обґрунтування збереження вітальності зубів при застосуванні незнімних конструкцій зубних протезів: Дис.... канд. мед. наук: 14.01.22 / Полтава. - 2000. - 130 с.
5. Большаков Г.В. Пути решения проблем препарирования зубов // Материалы VIII Всесоюзного съезда стоматологов. - Москва. - 1987. - С. 112.
6. Белая Е.А. Клиническая оценка результатов ортопедического лечения цельнолитыми протезами // Материалы II съезда стоматологической ассоциации (Общероссийской). - Екатеринбург. - 1995. - С. 204-206.
7. Васильев В.Г. Влияние препарирования зубов на ткани пародонта и сроки ортопедического лечения: Дис.... докт. мед. наук: 14.01.22 / Санкт-Петербург, 1992. - 504 с.
8. Гаврилов Е.И. Биология пародонта и пульпы зубов. - Москва: Медицина, 1969. - 215 с.
9. Джуммадиллаев Д.Н. В кн.: Влияние препарирования зубов на ткани зуба человека // Теория и практика ортопедической стоматологии. - Казань, 1967. - С. 193-200.
10. Збарж Я.Н. В кн.: Руководство по ортопедической стоматологии. - Москва: Медицина, 1974. - С. 88-89.
11. Иванова С.В. Влияние температурного фактора на ткани зубов при их препарировании под несъемные протезы // Стоматология. - 1982. - № 6. - С. 23-25.
12. Каламкаров Х.А. Актуальные вопросы ортопедической стоматологии // Стоматология. - 1981. - № 2. - С. 14-19.
13. Копейкин В.Н. Ошибки в ортопедической стоматологии. - Москва: Медицина, 1986. - 176с.
14. Курляндский В.Ю. Керамические и цельнолитые несъемные зубные протезы. - Москва: Наука. - 1987. - 186с.
15. Куриленко В.С. Морфологические изменения зубных тканей под влиянием препаровки // Тез. докл. пятой республиканской конф. стоматол. по вопр. зубного протезирования. - Киев, 1965. - С. 136-138.
16. Манукова А.И. В кн.: Некоторые вопросы стоматологии // Иркутск, 1969. - С. 122-126.
17. Ніконов А.Ю. Поетапний метод препарування твердих тканин зубів під незнімні конструкції // Вісник стоматології. - 1997. - № 3. - С. 308-309.
18. Подкорытов Ю.М. Методика дозированного щадящего препарирования под искусственную коронку // Стоматология. - 1987. - № 4 (49). - С. 31.
19. Смирнов А.С. Клиника и технология изготовления коронок из фарфора: Автореф. дис.... канд. мед. наук: 14.01.22 / Москва. - 1972. - 18с.

УДК 616.314-089.28

*МОРФО-ФУНКЦИОНАЛЬНЫЕ ИЗМЕНЕНИЯ В ОКОЛОЗУБНЫХ ТКАНЯХ ПРИ
ПРЕПАРИРОВАНИИ ЗУБОВ ПОД ЭСТЕТИКО-КОСМЕТИЧЕСКИЕ ПРОТЕЗЫ*

ЦВЕТКОВА Н.В.

В литературных источниках данные про патологические изменения в мягких тканях пародонта, которые возникают во время и после препарирования, не в полной мере решают проблему профилактики возникновения разнообразных осложнений на этапах протезирования несъемными конструкциями. Поэтому поиск новых методов предупреждения возникновения осложнений в тканях, при препарирова-

нии опорных зубов под эстетико-косметические протезы, остается актуальным. Детальные исследования в этом направлении могли бы дать возможность значительно снизить риск осложнений и в дальнейшем достичь максимального качества протезирования.

Ключевые слова: эстетико-косметические протезы, препарирование, осложнения, ткани пародонта.

UDC 616.314-089.28

*MORPHO-FUNCTION OF CHANGE IN PARODONT'S TISSUES AT
PREPARING OF DENS UNDER ESTHETIC-COSMETIC PROSTHESES*

TSVETKOVA N.V.

In the references the data about pathological changes in mild parodont's tissues, which one arise in time and after preparing, not to the full troubleshoot of preventive maintenance of originating of miscellaneous complications at stages (phases) of a prosthetic repair by fixed designs. Therefore looking up of new methods of warning of originating of complications in

tissues, at preparing reference dens under esthetic-cosmetic prostheses, remains actual. The detail researches in this direction could give a capability considerably to lower of risk of complications and hereinafter to reach (achieve) maximum quality of a prosthetic repair.

Key words: esthetic-cosmetic prostheses, preparing, complication, parodont's tissue.